

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΤΗΣ
ΟΛΟΜΕΛΕΙΑΣ ΤΩΝ ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΩΝ ΣΥΛΛΟΓΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ
(27 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2020)

Η Συντονιστική Επιτροπή της Ολομέλειας των Προέδρων των Δικηγορικών Συλλόγων Ελλάδος, που συνεδρίασε την Τρίτη 27 Οκτωβρίου 2020, υπό την προεδρία του Προέδρου Δημήτρη Βερβεσού, με τηλεδιάσκεψη, εξέδωσε την ακόλουθη ανακοίνωση :

1. Ο νόμος 3869/2010 (νόμος Κατσέλη) παρέσχε λυσιτελή προστασία στους οικονομικά αδύναμους οφειλέτες και προστάτευε επαρκώς την πρώτη κατοικία τους. Είναι αλήθεια ότι κατά τη διάρκεια της ισχύος του παρουσιάστηκαν καταχρηστικές συμπεριφορές ορισμένων διαδίκων, οι οποίες σε συνδυασμό με τις διαχρονικές παθογένειες του δικαστικού μας συστήματος είχαν ως αποτέλεσμα να παρατηρηθούν προβλήματα κατά την εφαρμογή του νόμου. Το γεγονός αυτό θα έπρεπε να αποτελέσει αφορμή για την βελτίωση του νόμου αυτού και όχι για την πλήρη αποφλοίωση του δικαιώματος προστασίας, όπως επιχειρείται με το κατατεθέν στη Βουλή σχέδιο νόμου.

Με το κατατεθέν σχέδιο νόμου, αντί της επιτάχυνσης εκδίκασης των υποθέσεων προκαλείται αφενός μετάθεση στον οφειλέτη της ευθύνης διόρθωσης παθογενειών του δικαστικού συστήματος εξαιτίας των οποίων υφίστανται καθυστερήσεις στην εκδίκαση των αιτήσεων και στην έκδοση δικαστικών επ' αυτών αποφάσεων και αφετέρου κατάργηση του δικαιώματος του πολίτη για παροχή δικαστικής προστασίας στο πλαίσιο των αρχών της ισονομίας, της ασφάλειας δικαίου και της δίκαιης δίκης. Ορισμένες εκ των διατάξεων του σχεδίου νόμου ελέγχονται ως προς τη συνταγματικότητά τους.

Η Συντονιστική Επιτροπή αφού έλαβε υπόψη της τις διατάξεις του κατατεθέντος σχεδίου νόμου προτείνει τις εξής βελτιώσεις:

- Οι κλήσεις επαναπροσδιορισμού της συζήτησης των αιτήσεων να γίνουν οίκοθεν μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας και οίκοθεν κοινοποίηση αυτών, όπως προβλέφθηκε με τις παραγράφους 3 και 4 της υποπαραγράφου Α4 του άρθρου 2 του Ν. 4336/2015 αλλά και πρόσφατα για τις ματαιωθείσες λόγω Covid-19 υποθέσεις.
- Σε κάθε περίπτωση να μην θεωρούνται ως μηδέποτε ασκηθείσες οι αιτήσεις για τις οποίες δεν ασκήθηκε εμπροθέσμως αίτηση επαναπροσδιορισμού, αλλά να προβλεφθεί ότι όποια κλήση υποβληθεί μέχρι 30-6-2021 είναι εμπρόθεσμη και σε κάθε περίπτωση να είναι δυνατή η υποβολή αίτησης εκτός των οριζόμενων ημεροχρονολογιών αν αποδειχθεί ότι η μη τήρηση της προθεσμίας οφείλεται σε ανώτερη βία ή σε υπαιτιότητα των αντιδίκων – αυτό θα έχει ιδιαίτερη σημασία σε περίπτωση που εξακολουθήσουν να ισχύουν οι διατάξεις περί συγκέντρωσης στοιχείων, των οποίων η εξασφάλιση εξαρτάται από

τους πιστωτές - , με αναλογική εφαρμογή των διατάξεων περί επαναφοράς των πραγμάτων στην προηγούμενη κατάσταση.

- Η συμπλήρωση στοιχείων στην αίτηση επαναπροσδιορισμού που δεν είναι στη διάθεση του οφειλέτη και των οποίων η εξασφάλιση εξαρτάται από τρίτους (αντιδίκους, εφορία, υποθηκοφυλάκεια κλπ) θα πρέπει να είναι δυνατή και να γίνεται εφόσον καταστεί δυνατή η εύρεσή τους. Υποχρεωτικά πρέπει να είναι μόνο όσα στοιχεία αφορούν αποκλειστικά τον οφειλέτη και είναι προσδιοριστικά της ταυτότητάς του και της αίτησης ρύθμισης των οφειλών του. Μνεία ότι η παράλειψη οιοδήποτε στοιχείου δεν εμποδίζει την ολοκλήρωση υποβολής της αίτησης επαναπροσδιορισμού δικασίμου, που θα μπορεί να συμπληρωθεί ως προς δευτερεύοντα στοιχεία και εκ των υστέρων.
- Ως προς τα στοιχεία των πιστωτών πρέπει να προβλεφθεί υποχρέωση δήλωσής τους από τους ίδιους, ώστε να είναι ευχερής η αυτόματη ανάκτησή τους.
- Ιδίως η δήλωση του πρώτου έτους λήψης του δανείου πέραν από προβληματική για τους ανωτέρω ουσιαστικούς λόγους είναι και πρακτικά δυσχερής, αφού εξαρτάται από την εξασφάλιση των συμβάσεων, των οποίων η χορήγηση έγκειται στη διακριτική ευχέρεια των πιστωτών. Η απαλοιφή της υποχρέωσης δήλωσης του συγκεκριμένου στοιχείου θα αποτελούσε την καλύτερη λύση. Άλλως θα μπορούσε να προβλεφθεί είτε ο κατά προσέγγιση προσδιορισμός του χρόνου, χωρίς συνέπειες για τον οφειλέτη – δε διευκρινίζεται ποια η τύχη της αίτησης σε περίπτωση έλλειψης οιοδήποτε στοιχείου, πιθανή δε τυγχάνει η αδυναμία ολοκλήρωσης και απώλειας της προσθεσμίας υποβολής της αίτησης επαναπροσδιορισμού - είτε η προσκόμιση των συμβάσεων από τους πιστωτές με τις προτάσεις άλλως η απαλλαγή του οφειλέτη από την υποχρέωση απόδειξης του χρόνου λήψης του πρώτου δανείου αν αποδειχθεί ότι η αδυναμία απόδειξης δεν οφείλεται σε δική του υπαιτιότητα.
- Η οίκοθεν ενημέρωση ως προς τη νέα δικάσιμο θα επέτρεπε την αποφυγή των δυσμενών συνεπειών από οιαδήποτε παράλειψη του οφειλέτη. Περαιτέρω πρέπει να καταστεί υποχρεωτική η δήλωση ΑΦΜ και ηλεκτρονικού ταχυδρομείου από τους πιστωτές. Εάν δεν επιτευχθεί κάποια κοινοποίηση πρέπει να κηρύσσεται απαράδεκτη η συζήτηση της αιτήσεως και όχι να θεωρείται αυτή μηδέποτε ασκηθείσα. Άλλως να εφαρμόζονται οι διατάξεις περί επαναφοράς των πραγμάτων στην προτέρα κατάσταση.
- Να απαλειφθεί η υποχρέωση του οφειλέτη να προσκομίσει τα έγγραφα του άρθρου 4^η παρ. 2. Η προσκόμιση των ως άνω εγγράφων θα πρέπει να είναι δυνατή και να προβλέπεται προσκόμιση φορολογικών στοιχείων που είναι διαθέσιμα ηλεκτρονικά και μπορούν να ανακτηθούν ευχερώς.
- Άρθρο 4^η παρ. 1. Σε περίπτωση μη κατάθεσης προτάσεων από τους διαδίκους η υπόθεση να ματαιώνεται (όπως προβλέπεται σε όλες τις πολιτικές διαδικασίες) και όχι η αίτηση να λογίζεται ως μηδέποτε ασκηθείσα.

- Η προθεσμία της κατάθεσης προτάσεων να διευρυνθεί από 60 σε 100 ημέρες, όπως ισχύει στη νέα τακτική διαδικασία.
- Η καταχρηστική προθεσμία άσκησης έφεσης να ευθυγραμμιστεί με το γενικό κανόνα της παρ. 2 αρθ. 518 Κ.Πολ.Δ.
- Άρθρο 41B παρ. 5 – να διαγραφεί από τα άρθρα που δεν εφαρμόζονται στη διαδικασία το άρθ. 751 Κ.Πολ.Δ.

2. Η Συντονιστική Επιτροπή, στα πλαίσια σχετικών αποφάσεων της Ολομέλειας και λαμβάνοντας υπόψη ότι η Κυβέρνηση μέχρι σήμερα δεν έχει αντιμετωπίσει το πρόβλημα των μεγάλων καθυστερήσεων στην εκκαθάριση και καταβολή των αμοιβών υπηρεσιών Νομικής Βοήθειας, καλεί τους Δικηγορικούς Συλλόγους της χώρας, να λάβουν αποφάσεις ώστε να μην εκδίδουν γραμμάτια προκαταβολής και ενσήμων σε υποθέσεις Μονομελούς, Τριμελούς και Πενταμελούς Εφετείου Κακουργημάτων, όπως επίσης και στην ανάκριση με εξαίρεση τις υποθέσεις όπου υπάρχει κίνδυνος παραγραφής, 18μηνο ή συνοδεία και για το μετά την 31.10.2020 χρονικό διάστημα καθώς επίσης και για αστικές και διοικητικές υποθέσεις.

Καλεί επίσης τους συναδέλφους δικηγόρους, που είναι μέλη των συλλόγων που θα λάβουν τη σχετική απόφαση να ζητούν αναβολή της συζήτησης των σχετικών δικών, λόγω της αντικειμενικής τους αδυναμίας να προσκομίσουν τα προβλεπόμενα γραμμάτια προκαταβολής εισφορών, όπως έχουν εκ του νόμου υποχρέωση, εξαιτίας της μη έκδοσης των γραμματίων αυτών από τους οικείους Δικηγορικούς Συλλόγους. Η στήριξη του αγώνα από όλους τους συναδέλφους της Νομικής Βοήθειας αποτελεί *sine qua non* όρο της επιτυχίας της προσπάθειάς μας, οι οποίοι είναι αυτοί που υπόκεινται τις δραματικές καθυστερήσεις των πληρωμών.

Η προσπάθεια του δικηγορικού σώματος για την επίλυση του άνω προβλήματος θα πρέπει να είναι συλλογική, διαρκής και συντεταγμένη.

3. Η Ολομέλεια των Προέδρων των Δικηγορικών Συλλόγων Ελλάδος, κρίνοντας αναγκαία την τροποποίηση του Κώδικα Δικηγόρων ώστε να ανταποκρίνεται στις σύγχρονες απαιτήσεις και προκειμένου να αντιμετωπιστούν προβλήματα από ατυχείς ρυθμίσεις του, υπέβαλε στο Υπουργείο Δικαιοσύνης συγκεκριμένες προτάσεις, τις οποίες μάλιστα επεξεργάστηκε προηγουμένως και νομοτεχνικά. Κάποιες από αυτές έγιναν αποδεκτές από το Υπουργείο και κάποιες όχι.

Η Συντονιστική Επιτροπή καλεί το Υπουργείο στα πλαίσια της υπό εξέλιξη νομοθετικής πρωτοβουλίας να υιοθετήσει το σύνολο των σχετικών προτάσεων της Ολομέλειας και ιδίως εκείνων που αφορούν στα ζητήματα 1) της διευκρίνησης ότι ο έλεγχος τίτλων στα υποθηκοφυλακεία και στα κτηματολογικά γραφεία γίνεται **αποκλειστικά** και μόνο από δικηγόρους, 2) των θεσμικών και οικονομικών θεμάτων των εμμίσθων δικηγόρων, 3) των πτυχίων Νομικής ΑΕΙ (δεν μπορούν να γίνονται δεκτά πτυχία νομικών

σπουδών διετούς φοίτησης), 4) της εξυπηρέτησης των δικηγόρων στις υπηρεσίες του δημοσίου και του ευρύτερου δημοσίου τομέα. Πρόκειται για ζητήματα που απαιτούν άμεση ρύθμιση.

Σημειώνουμε ότι με αποφάσεις της Ολομέλειας έχουν συγκροτηθεί Επιτροπές από Προέδρους Δικηγορικών Συλλόγων, που επεξεργάζονται μια γενική αναθεώρηση του Κώδικα Δικηγόρων (ασυμβίβαστα, πειθαρχικά, αμοιβές, κ.λπ.) .

4. Η Συντονιστική Επιτροπή, σε εκτέλεση σχετικής απόφασης της Ολομέλειας, καλεί τον αρμόδιο Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας να παρατείνει τις προθεσμίες κτηματογράφησης και διόρθωσης αρχικών εγγραφών συμπεριλαμβανομένων και αυτών που ήδη έχουν λήξει, προκειμένου να αντιμετωπιστούν τα προβλήματα που έχουν ανακύψει είτε από την μη δήλωση δικαιωμάτων είτε από περιπτώσεις ανακριβούς πρώτης εγγραφής, λαμβανομένων υπόψη αφενός του σημαντικού αριθμού των αδήλωτων δικαιωμάτων και ανακριβών δηλώσεων σε πανελλαδικό επίπεδο που δεν μπόρεσαν να διεκπεραιωθούν λόγω της πλέον του τριμήνου αναστολής λειτουργίας των δικαστηρίων, των υποθηκοφυλακείων και των κτηματολογικών γραφείων και αφετέρου της συνεχιζόμενης και διαρκώς επιδεινούμενης δυσμενούς καθημερινής κατάστασης εξυπηρέτησης δικηγόρων και κοινού λόγω της πανδημίας του κορωνοϊού, στα Υποθηκοφυλακεία και στα Κτηματολογικά Γραφεία της χώρας, που δεν επιτρέπει την έγκαιρη και απρόσκοπτη διεκπεραίωση των υποθέσεων αυτών.